

Dersin Adı : HİTABET VE MESLEKİ UYGULAMA

Dersin Amacı : Öğrencilere İslam dininin temel kaynakları ışığında, toplumun inanç, ibadet ve ahlaki değerlerini aktarabilme becerisi kazandırmaktır. Ders; cami içi (hutbe, vaaz) ve cami dışı (konferans, cenaze, nikah, sosyal medya vb.) din hizmetlerini icra ederken gerekli olan teorik bilgiyi, teknik hitabet becerilerini ve mesleki etik ilkelerini kazandırmayı; bireyin psikolojik durumunu ve toplumun yapısını analiz ederek etkili bir din hizmeti sunulmasını sağlamayı amaçlar.

Dersin İçeriği : Hitabetin tanımı, gayesi ve ilkeleri; dini hitabet çeşitleri (hutbe, vaaz, konferans, sohbet); cami içi ve dışı dini hitabet uygulamaları; din hizmetlerinde temel kaynak (Kur'an ve Sünnet) kullanımı; tören hitabeti (nişan, nikah, sünnet, açılış vb.); cenaze teşhiz, tekfin ve telkin uygulamaları; imamlık, müezzinlik ve dua teknikleri; din hizmetlerinde toplumsal yapı ve muhatap analizi; mesleki etik ve temsil bilinci.

Haftalık Ders İçeriği :

- **1. Hafta:** Hitabet İlmi ve Dini Hitabetin Esasları (Tanım, Amaç ve Fikri Temeller)
- **2. Hafta:** Mabet İçi Hitabet: Hutbe (Hükmü, Rüknu, Şartları ve Duaları)
- **3. Hafta:** Hutbe Yazma ve Sunma Teknikleri (Metin Hazırlama ve Uygulama)
- **4. Hafta:** Vaaz: Tanımı, Hazırlanışı ve Sunumu (Uygulama Çalışmaları)
- **5. Hafta:** Mabet Dışı Hitabet: Dini Konferans, Sohbet Adabı ve Medya Konuşmaları
- **6. Hafta:** Özel Gün Hitabeti: Açılış, Karşılama, Uğurlama ve Anma Konuşmaları
- **7. Hafta:** Hatiplik ve Vaizlikte Mesleki Etik: Teknik ve Manevi Özellikler
- **8. Hafta:** ARA SINAV (VİZE)
- **9. Hafta:** Tören Hitabeti I: Nişan, Nikah, Düğün ve İsim Koyma Merasimleri
- **10. Hafta:** Tören Hitabeti II: Mübarek Gün ve Geceler, Yemek ve İftar Duaları
- **11. Hafta:** Cenaze Hizmetleri I: Ölüm Anı ve Sonrası İşlemler (Teşhiz ve Tekfin)
- **12. Hafta:** Cenaze Hizmetleri II: Cenaze Namazı, Defin ve Taziye Adabı
- **13. Hafta:** İmamlık ve Müezzinlik Uygulamaları: Ezan, Kamet ve Sala
- **14. Hafta:** DÖNEM SONU (FİNAL) SINAVI

HİTABET VE MESLEKİ UYGULAMA DERS KAZANIMLARI

Kazanım No	Ders Kazanımı	Yeterlilik			Kazanım Yeri (Sınıf içi / sınıf dışı şeklinde yüzde oranı burada belirtilecek)	Sınıf Dışı Kazanımlar İçin Açıklama Yapılacak (Öğrencinin bu kazanımı hangi araç ve yöntemlerle elde edeceğine dair açıklamalar. Sözelimi kitap, ödev, sunum, proje, youtube linki, müze ziyareti, sivil toplum kuruluşu etkinlikleri, informal eğitim etkinlikleri, sempozyum, konferans, panel, kongre, TV programı izleme ve konuk olma, Radyo programı dinleme ve konuk olma vb.)	Ölçme ve Değerlendirme Aracı (Soru, ödev, proje, sunum vb.)	Ölçme ve Değerlendirmenin Öğrenci Merkezli Olup Olmaması	Sınıf Dışı Kazanımlar İçin Öğrenci İş Yükü
		Bilgi	Beceri	Yetkinlik					
Kazanım No	Ders Kazanımı (Öğrenci bu dersin sonunda;)	Bilgi	Beceri	Yetkinlik	Kazanım Yeri (Sınıf içi / Sınıf dışı %)	Sınıf Dışı Kazanımlar İçin Açıklama	Ölçme ve Değerlendirme Aracı	Öğrenci Merkezli mi?	Sınıf Dışı İş Yükü (Saat)
K1	Dini hitabetin teknik ve manevi ilkelerini kavrayarak, muhatap kitlesine uygun konuşma planı tasarlar.	X			%80 Sınıf içi / %20 Sınıf dışı	Farklı hedef kitlelere yönelik (genç, yaşlı vb.) hitabet taslağı oluşturma.	Yazılı Taslak / Sınav	Evet	17
K2	İslam'ın temel kaynaklarını kullanarak usulüne uygun hutbe ve vaaz metni yazar ve minber/kürsüde sunar.		X		%30 Sınıf içi / %70 Sınıf dışı	Cami ortamında sunum provası ve metin yazımı çalışmaları.	Uygulama Sınavı (Hutbe/Vaaz Sunumu)	Evet	20
K3	Cenaze yıkama, kefenleme ve namaz kıldırma süreçlerini fıkhi hükümlere göre uygulamalı olarak icra eder.		X		%20 Sınıf içi / %80 Sınıf dışı	Uygulama maketleri üzerinde teçhiz ve tekfin pratikleri.	Uygulama Kontrol Listesi (Checklist)	Evet	20
K4	Nikah, sünnet, açılış ve taziye gibi sosyal merasimlerde dua ve kısa protokol konuşması yapar.		X	X	%40 Sınıf içi / %60 Sınıf dışı	Gerçek veya simüle edilmiş tören senaryolarında sunum hazırlığı.	Sözlü Sunum / Performans	Evet	17
K5	Ezan, kamet ve salayı makamına uygun şekilde okur; imamlık ve müezzinlik uygulamalarını yürütür.		X		%30 Sınıf içi / %70 Sınıf dışı	Meşhur müezzinlerin ses kayıtlarını analiz etme ve ses egzersizleri.	Sesli Uygulama Sınavı	Evet	20
K6	Dini istismar ve şiddet içerikli söylemlere karşı, kapsayıcı ve yapıcı bir dini dil ile toplumu aydınlatır.			X	%70 Sınıf içi / %30 Sınıf dışı	Güncel toplumsal sorunlara yönelik vaaz/konuşma içeriği geliştirme.	Vaka Analizi Sunumu	Evet	12

K7	Din hizmetlerini yürütürken mesleki etik ilkeleri ve temsil bilincini davranışlarına yansıtır.			X	%60 Sınıf içi / %40 Sınıf dışı	Mesleki tutum ve davranışların gözlemlendiği saha raporu hazırlama.	Öz Değerlendirme / Gözlem Raporu	Evet	16
----	---	--	--	---	--------------------------------	---	----------------------------------	------	----

HİTABET VE MESLEKİ UYGULAMA DERS KAZANIMLARI İLE PROGRAM ÇIKTILARININ EŞLEŞTİRMELERİ

İlahiyat Fakültesi Program Çıktıları (Güncel)

PÇ1. İlahiyat alanında tanımlanmış bir hedef doğrultusunda bir süreci çözümler ve tasarlar. (Beceri: Bilişsel-Uygulamalı)

PÇ2. İlahiyat alanında verileri çözümler, özel öğretim yöntemlerini uygular, sosyolojik ve psikolojik perspektif kazanır ve toplumsal olayları yorumlar. (Beceri: Bilişsel-Uygulamalı)

PÇ3. Eğitim uygulamaları için gerekli çağdaş teknikleri ve hesaplama araçlarını kullanır. (Beceri: Uygulamalı)

PÇ4. Eğitim uygulamalarında disiplin içi ve disiplinler arası takım çalışması yapar. (Yetkinlik: Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme)

PÇ5. Eğitim uygulamalarında bağımsız davranır, inisiyatif kullanır ve yaratıcı davranış sergiler. (Yetkinlik: Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme)

PÇ6. Yaşam boyu öğrenme davranışı kazanır. (Yetkinlik: Öğrenme)

PÇ7. Sözlü ve yazılı iletişim becerileri kazanır. (Yetkinlik: İletişim ve Sosyal)

PÇ8. Mesleki ve etik sorumluluk anlayışı kazanır. (Yetkinlik: Alana Özgü)

PÇ9. Din ve değerlerle ilgili temel kavramları tanır. (Bilgi: Kuramsal-Olgusal)

PÇ10. Topluma hizmet bilinci oluşur. (Yetkinlik: İletişim ve Sosyal)

Dersin Adı: HİTABET VE MESLEKİ UYGULAMA (Zorunlu)						Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	Kredi	AKTS
						İLF404	2.	1+2	2	5
Ders Kazanımları/Program Çıktıları	PÇ1	PÇ2	PÇ3	PÇ4	PÇ5	PÇ6	PÇ7	PÇ8	PÇ9	PÇ10
DK1. Dini hitabetin teknik ve manevi ilkelerini kavrayarak, muhatap kitlesine uygun konuşma planı tasarlar.	5	4	3	3	4	4	5	4	5	4
DK2. İslam'ın temel kaynaklarını kullanarak usulüne uygun hutbe ve vaaz metni yazar ve minber/kürsüde sunar.	5	5	4	2	5	5	5	5	5	5
DK3. Cenaze yıkama, kefenleme ve namaz kıldırma süreçlerini fıkhi hükümlere göre uygulamalı olarak icra eder.	4	3	2	4	4	4	3	5	5	5
DK4. Nikah, sünnet, açılış ve taziye gibi sosyal merasimlerde dua ve kısa protokol konuşması yapar.	4	4	3	4	5	4	5	5	5	5
DK5. Ezan, kamet ve salayı makamına uygun şekilde okur; imamlık ve müezzinlik uygulamalarını yürütür.	4	3	3	2	4	4	5	5	4	4
DK6. Dini istismar ve şiddet içerikli söylemlere karşı, kapsayıcı ve yapıcı bir dini dil ile toplumu aydınlatır.	5	5	4	3	5	5	5	5	5	5
DK7. Din hizmetlerini yürütürken mesleki etik ilkeleri ve temsil bilincini davranışlarına yansıtır.	4	5	3	4	5	5	4	5	4	5

KATKI DÜZEYİ				
1	2	3	4	5
Çok Düşük	Düşük	Orta	Yüksek	Çok Yüksek

İlahiyat Fakültesi Disipline Özgü Çıktılar (Güncel)

DÖÇ1. Kur'an-ı Kerim bilgisine, doğru tilavet becerisine ve yeterli ezbere sahip olma.

DÖÇ2. Arapça temel kaynakları okuma ve anlama yetkinliğine sahip olma.

DÖÇ3. İtikat, ibadet, ahlak ve muamelata dair usul ve esasları kavrama ve dayandığı temelleri bilme.

DÖÇ4. Kur'an ve sünneti birlikte ve bütünlüklü bir yaklaşımla ele alma yetkinliğine sahip olma.

DÖÇ5. Zaman ve mekâna göre ortaya çıkan farklı dini yaklaşımları doğru anlama ve tutarlı değerlendirme yetkinliğine sahip olma.

DÖÇ6. Din istismarı, şiddet, İslamofobi gibi dine ve topluma zararlı eğilimlere karşı söylem ve tutum geliştirebilme yetkinliğine sahip olma.

DÖÇ7. Felsefî ve entelektüel bir tutumla farklı düşünce ve yorumları objektif olarak değerlendirme yetkinliğine sahip olma.

DÖÇ8. Din ve düşüncede aslolanın ilke ve değerler olduğunu bilip kişi ve kurumları eleştirebilme becerisine sahip olma.

DÖÇ9. İlahiyat eğitiminin temelini oluşturduğu ilmi bir yaklaşım çerçevesinde din eğitimi ve din hizmetleri (dini danışmanlık ve rehberlik) verme yetkinliğine sahip olma.

DÖÇ10. Toplumun inanç, ibadet, ahlak, örf ve adetlerini İslam'ın temel kaynakları ışığında yorumlama ve toplumu aydınlatma yetkinliğine sahip olma.

DÖÇ11. Din hizmeti gerçekleştirirken bireyin psikolojik durumunu ve toplumun yapısını analiz etme becerisine ve buna uygun çözümler sunma yetkinliğine sahip olma.

DÖÇ12. İslam tarihi, kültürü ve sanatı hakkında temel ve bütüncül bilgilere sahip olma.

DÖÇ13. Sosyal bilimler kavram, konu, metot ve yöntem bilgisine sahip olma, ayrıca BAP TÜBİTAK vb. kapsamda hazırlanan proje çalışmalarını planlayacak ve yürütecek yetkinliğe sahip olma.

Dersin Adı: HİTABET VE MESLEKİ UYGULAMA (Zorunlu)									Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	Kredi	AKTS
									ILF-404	2.	1+2	2	5
Ders Kazanımları (DK)	DOÇ 1	DOÇ 2	DOÇ 3	DOÇ 4	DOÇ 5	DOÇ 6	DOÇ 7	DOÇ 8	DOÇ 9	DOÇ 10	DOÇ 11	DOÇ 12	DOÇ 13
DK1. Hitabetin ilkelerini kavrayarak uygun konuşma planı tasarlar.	2	2	4	3	3	2	3	2	5	4	4	2	3
DK2. Usulüne uygun hutbe ve vaaz metni yazar ve kürsüde sunar.	5	4	5	5	4	4	3	3	5	5	4	3	2
DK3. Cenaze işlemlerini (teçhiz, tekfin, namaz) fıkhi kurallara göre icra eder.	2	1	5	2	2	1	1	1	5	4	3	2	1
DK4. Sosyal merasimlerde (nikah, taziye vb.) dua ve protokol konuşması yapar.	3	2	4	3	3	2	2	2	5	5	4	3	2
DK5. Ezan, kamet ve salayı makamıyla okur; imamlık uygulamalarını yürütür.	5	1	4	2	2	1	1	1	5	4	3	4	1
DK6. Kapsayıcı bir dini dil kullanarak toplumu güncel sorunlarda aydınlatır.	3	3	4	5	5	5	5	4	5	5	5	3	3
DK7. Din hizmetlerinde mesleki etik ilkeleri ve temsil bilincini yansıtır.	2	1	3	3	4	4	4	5	5	5	5	3	2

KATKI DÜZEYİ				
1	2	3	4	5
Çok Düşük	Düşük	Orta	Yüksek	Çok Yüksek